

Ljndeni

ALEX PAVESI

Osem detektívok

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Alex PAvesi

Osem detektívok – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

OSEM DETEKTÍVOK

ALEX PAVESI

OSEM
DETEKTÍVOK

Ljndeni

1. Španielsko 1930

V nevýraznej bielej obývačke sedeli na nesúrodých kusoch nábytku dvaja podozriví a čakali, čo bude nasledovať. Klenutý priechod medzi nimi viedol k úzkemu schodisku bez okien: zdalo sa, že tmavý výklenok izbe dominuje ako kozub, ktorý narástol do neprimeraných rozmerov. Schodisko uprostred menilo smer, aby nebolo vidieť na poschodie, a budilo dojem, že vedie do temnoty.

„Je to peklo – len tak tu čakať.“ Megan sedela napravo od priechodu. „Ako dlho vlastne trvá taká siesta?“

Podišla k oknu. Rozkladal sa za ním španielsky vidiek neurčitej oranžovej farby. V tej horúčave vyzeral nehospinné.

„Hodinu-dve, ale pil.“ Henry sedel bokom v kresle, nohy mu viseli cez lakťovú opierku a v lone mu spočívala gitara. „Ako Bunnyho poznám, bude spať do večere.“

Megan sa presunula ku skrinke s alkoholom a začala skúmať fľaše, pričom každú pekne obrátila etiketou k sebe. Henry si z úst vybral cigaretu a priložil si ju k pravému oku: predstieral, že do nej pozerá ako do teleskopu. „Zase dýchaš nohami.“

Väčšinu popoludnia strávila tým, že sa prechádzala hore-dolu po miestnosti. Obývačka s bielymi dlaždicami a vylešteným povrchom jej pripomínala čakáreň u lekára. Skôr sa to tam ponášalo na interiér nemocnice z čer-

vených tehál u nich doma než na španielsku vilu na vrchole členitého červeného kopca.

„Ak ja dýcham nohami,“ zahundrala, „ty chodíš ústami.“

Pred pár hodinami obedovali v malom hostinci v najbližšej dedine, tridsať minút pešo lesom od Bunnyho domu. Keď Bunny dojedol a vstal, obom došlo, aký je opitý.

„Musíme sa porozprávať,“ ťažko artikuloval. „Asi ste rozmýšľali, prečo som vás sem pozval. Už dlho sa chcem s vami o niečom pohovárať.“ Bolo desivé povedať čosi také svojim dvom hosťom, keďže obaja boli v cudzej krajine, kde sa ocitli po prvýkrát, od neho absolútne závislí. „Keď budeme vo vile – len my traja.“

Cesta k domu im zabrala bezmála hodinu, Bunny sa do kopca vliekol ako starý somár – sivý oblek na pozadí červenej krajiny. Spomienka na to, ako sa pred rokmi zoznámili v Oxforde, im dnes už pripadala absurdná. Akoby zostarol o desať rokov viac než oni.

„Musím si oddýchnuť,“ vyhlásil, keď ich vpustil do domu. „Nechajte ma trochu si pospať, potom sa porozprávame.“ Kým sa šiel Bunny hore vyspať z poobedňajšej horúčavy, Megan a Henry sa zvalili do kresiel po bokoch schodiska. „Krátka siesta.“

To bolo skoro pred tromi hodinami.

Megan hľadela z okna. Henry sa predklonil a rátal štvorce medzi nimi: stála šikmo od neho na vzdialenosť siedmich dlaždíc. „Pripadá mi to ako šachová partia,“ vyhlásil. „Preto sa stále prechádzaš? Rozmiestňuješ figúrky a pripravuješ sa na útok?“

Obrátila sa tvárou k nemu a prižmúrila oči. „Šach je lacná metafora. Muži ju používajú, keď chcú grandióznym spôsobom hovoriť o konflikte.“

Celé popoludnie to medzi nimi smerovalo k hádke, už odvtedy, ako Bunny náhle ukončil obed. *My traja sa potrebujeme porozprávať bez španielskych svedkov.* Megan opäť vyhládla z okna. Bolo to tam, rovnako neodvratné ako počasie: blížiaci sa hádka, čierna škvrna na modrej oblohe.

„Šach je o pravidlách a symetrii,“ pokračovala, „konflikt je však zvyčajne len o krutosti a špine.“

Henry zabrnkal na gitare, aby zmenil tému. „Vieš, ako sa ladí?“ Objavil ju zavesenú na stene nad svojím kreslom. „Keby bola naladená, mohol by som na nej zahrať.“

„Nie,“ odvetila a vyšla z miestnosti.

Sledoval, ako kráča hlbšie do domu: s každou ďalšou zárubňou na chodbe sa jej postava zmenšovala. Zapálil si novú cigaretu.

„Čo myslíš, kedy sa zobudí? Chcela by som ísť na čerstvý vzduch.“

Vrátila sa a zastala pod najbližšou zárubňou, opäť v plnej veľkosti.

„Ktovie,“ povedal Henry. „V tejto chvíli vyspáva po dobrom obede.“ Neusmiala sa. „Chod', ak chceš. Myslí, že čokoľvek nám chce povedať, môže to počkať.“

Megan zmlkla, tvár mala rovnako čistú a nečitateľnú ako na reklamných fotografiách. Bola herečkou z povolania. „Vieš, čo nám chce povedať?“

Henry zaváhal. „Ani nie.“

„Dobre. Tak idem von.“

Prikývol a pozoroval, ako odchádza. Sedel rovno oproti druhému východu z obývačky, videl, ako prešla chodbou a na opačnom konci vyšla dverami von. Naľavo mal schodisko. Ďalej sa hral s gitarovými strunami, až kým jedna nepraskla a nešľahla ho po hánkach. Porezala ho.

Vtom izba potemnela a on sa automaticky otočil doprava. Za oknom stála Megan a hľadela dovnútra, jej silueta na pozadí červených kopcov démonicky žiarila. Zdalo sa, že ho nevidí, možno bolo vonku priveľa svetla. Aj tak sa však cítil ako nejaký tvor v zoo, ruku si priložil k ústam a vysal si z porezaného miesta krv, pričom mu prsty viseli smerom nadol.

Megan sa ukryla na tienistej strane domu. Stála v trse lúčnych kvetov, oprela sa o stenu budovy a zatvorila oči. Odkiaľsi zblízka sa ozýval tichý rytmický zvuk: ťuk, ťuk, ťuk. Zdalo sa, že prichádza odzadu. Najskôr si pomyslela, že sa k nej cez stenu nesie zvuk gitary, no neznelo to dostatočne melodicky. Bol to veľmi slabý zvuk, sotva postrehnutelný, no počula ho s takou istotou, ako keď človeka tlačia topánky. Ťuk. Ťuk. Ťuk.

Otočila sa a zdvihla zrak. Cez kovanú mriežku uvidela muchu, vrážala zvnútra do okna Bunnyho spálne. Tá sa nachádzala na hornom poschodí domu vedľa jej izby. Bola to len maličká muška, ktorá sa snažila uniknúť. Potom zbadala, že sú dve. Vlastne tri. Teraz štyri. Celý hŕf múch sa snažil dostať von. Roh okna od nich celkom očernel. Vedela si predstaviť, koľko mŕtvych múch asi leží na podokenici. Našla si na zemi malý kamienok a hodila ho do okna. Čierne mračno sa pri zvučnom cinknutí roz-

přchlo, no nič iné sa nestalo. Skúsila to znova, no spiacého hostiteľa zobudiť nedokázala.

S rastúcou netrpezlivosťou si nabrala celú hrsť kamienkov a po jednom ich všetky hádzala do okna. Potom obišla dom, vošla dnu a chodbou prešla k schodisku. Henryho jej náhly príchod tak prekvapil, až mu gitara vypadla z rúk a s rachotom pristála na chladnej bielej podlahe.

„Myslím, že by sme Bunnyho mali zobudiť.“

Videl, že si robí starosti. „Myslíš, že sa niečo stalo?“

V skutočnosti sa hnevala. „Myslím, že by sme mali skontrolovať situáciu.“

Vybrala sa po schodoch hore. Šiel jej v pätách, no ona odrazu zastala a skríkla: čosi zbadala. Inštinktívne ju objal. Chcel ju upokojiť, no schmatol ju tak nemotorne, že sa nemohli ani pohnúť.

„Pusti ma.“ Odstrčila ho lakťom a rozbehla sa vpred. Keď mu už jej plecia nebránili vo výhlade, uvidel to, čo videla ona: spod Bunnyho dverí sa ako prst rinul až ku schodom potôčik krvi a smeroval priamo k nemu.

Ani jeden z nich toľko krvi v živote nevidel. Bunny ležal na plachte dole tvárou. Z chrbta mu trčala rukoväť noža a kľukatá stopa krvi viedla až na koniec postele. Čepel sa mu v tele takmer stratila, medzi chrbtom a čiernou rukoväťou videli len tenký prúžok kovu, ako keď cez medzierku v závese prenikne mesačné svetlo. „Tam je srdce,“ povedala Megan. Rukoväť by mohla byť súčasťou slnečných hodín a mŕtve telo by mohlo nevedomky ukazovať, ako plynie čas.

Podišla k posteli a vyhýbala sa pritom kalužiam krvi na podlahe. Tridsať centimetrov od tela ju Henry zastavil. „Myšlíš, že je to dobrý nápad?“

„Musím sa pozrieť.“ Absurdne Bunnymu z boku na krk priložila dva prsty. Žiadny pulz. Pokrútila hlavou. „To nemôže byť pravda.“

Henry si šokovane sadol na okraj matraca. Ten pod jeho váhou klesol a začali sa k nemu šíriť krvavé škvrtky. Henry vyskočil, akoby sa prebral zo zlého sna. Pozrel na dvere a obrátil sa k Megan.

„Vrah je možno ešte tu...“ zašepkal vážne. „Prehľadám ostatné izby.“

„Dobre,“ zašepkala aj Megan, a keďže bola herečka, bolo to počuť rovnako jasne, ako keby to vyslovila nahlas. Vyznelo to takmer sarkasticky. „Skontroluj, či sú zavreté všetky okná.“

„Počkej tu,“ povedal a odišiel.

Skúsila sa zhlboka nadýchnuť, no vzduch v izbe bol už stuchnutý, a muchy, podávajúc akési svedectvo, naďalej narážali o okraj horúceho dňa. Telo ich už asi omrzelo. Podišla k nim a okno na pár centimetrov otvorila. Muchy okamžite vystrelili von a rozprchli sa oproti modrej oblohe ako zrnká soli v zamiešanej polievke. Stála pri okne a od šoku jej ostalo chladno. Počula, ako Henry prehľadáva okolité izby, otvára všetky šatníky a nazerá pod posteľ.

Keď sa znova objavil vo dverách, tváril sa sklamané. „Tu hore nikto nie je.“

„Boli všetky okná zaistené?“

„Áno, skontroloval som ich.“

„To som si myslela,“ povedala. „Bunny všetko posadnuto pozatváral, keď sme šli na obed. Sledovala som ho pri tom.“

„A čo dvere, sú zamknuté?“ Ukázal smerom k dvojici balkónových dverí za ňou. Išla k nim a potiahla za kľučky. Oboje boli zvnútra zaistené: hore, v strede aj dole.

„Áno,“ odvetila. Posadila sa na okraj postele, roztekajúcu sa krv si nevšímala. „Henry, vieš, čo to znamená?“

Zamračil sa. „Znamená to, že musel odísť po schodoch. Pozamykám dolu dvere a okná. Ty tu ostaň, Megan.“

„Počkaj,“ ozvala sa, no už bol preč. Počula, ako bosými nohami nemotorne dupe po schodoch, bielych a tvrdých ako klávesy klavíra, začula, ako zastal v bode, kde sa schody stáčajú, a s tľapnutím sa odrazil od steny. Potom počula, ako sa dolu pohybuje.

Otvorila zásuvku v Bunnyho nočnom stolíku: nenašla nič, len spodnú bielizeň a zlaté hodinky. V ďalšej ležal jeho denník a pyžamo. Zaspal oblečený, samozrejme. Vybrala denník a prelistovala stránky. Záznamy sa končili už takmer pred rokom. Vrátila ho na miesto. Potom vrhla pohľad na hodinky.

Ako dlho musí čakať, kým Henry prestane predstierať, že má všetko pod kontrolou, aby mohla zísť dolu a konfrontovať ho?

Čím viac dverí Henry zavrel, tým bolo v dome teplejšie. Spočiatku sa pohyboval rýchlo, no teraz postupoval pomaly a metodicky. Ťažko dýchal a do každej izby sa vracal, aby sa uistil, že mu nič neuniklo. Usporiadanie domu bolo mäťúce a Henry nechápal, prečo sa Bunny rozho-

dol bývať v takej rozľahlej budove. Každá izba mala iný tvar aj veľkosť a v mnohých miestnostiach chýbali okná. ... *ale tie plamene sú bez svetla a vidieť iba tmu...** napadlo mu. Povedal si, že to s človekom asi urobia peniaze.

Vrátil sa do obývačky a našiel Megan, ako tam tróni v jeho kresle a fajčí jednu z jeho cigariet. Mal pocit, že by mal vyrukovať s nejakou zábavnou poznámkou, aby čo najviac oddialil konfrontáciu s realitou. „Už ti chýba len gitara a krátky strih a vyzerala by si ako moje dvojča.“

Megan nereagovala.

„Ušiel,“ dodal. „Veď tu dole je množstvo okien a dverí. Mohol ujsť, kadiaľ sa mu páčilo.“

Pomaly odložila cigaretu do popolníka a zodvihla malý nožík, ktorý vedľa neho predtým položila. Vôbec si ho nevšimol: ďalší štíhly predmet v striedmo zariadenej izbe ľahko zanikol. Vstala, vystrela k nemu čepel' a špičkou mu namierila na hrud'

„Nehýb sa,“ povedala pokojne. „Ostaň, kde si. Musíme sa porozprávať.“

Henry pred ňou cúvol. Nohami narazil do kresla za sebou a zvalil sa doň. Ona sa pri tom náhlom pohybe strhla a on na okamih pocítil bezmocnosť. Zúfalo zovrel opierky kresla. Megan však k nemu nešla. „Zabiješ ma, Megan?“

„Iba ak ma k tomu donútiš.“

„V živote by som ťa do ničoho nenútil.“ Povzdychol si. „Môžeš mi podať cigaretu? Bojím sa, že keby som si ju chcel vziať sám, prišiel by som o pár prstov. A miesto cigarety by som fajčil svoj vlastný palec.“

* John Milton: *Stratený raj* (prel. M. Andričík)

Vybrala zo škatuľky cigaretu a hodila mu ju, on si ju zodvihol k ústam a opatrne zapálil. „Nuž...“ povedal. „Od rána si sa chcela hádať, ale čakal som niečo civilizovanejšie. Tak o čo ide?“

Megan prehovorila sebedovome ako niekto, kto svojho protivníka dobehol. „Snažíš sa správať pokojne, Henry, ale ruky sa ti trasú.“

„Možno mi je zima. Zdá sa mi to alebo je toho roku španielske leto akési chladné?“

„A pritom sa z teba leje pot.“

„A čo čakáš? Strkáš mi do ksichtu nôž.“

„Je to malý nožík a ty si veľký chlap. A vôbec ho nemáš blízko tváre. Trasiaš sa, lebo sa bojíš, že sa to prevalí, nie preto, že máš zo mňa strach.“

„Čo tým naznačuješ?“

„Tak si zhrňme fakty. Hore je päť izieb. Všetky majú zamrežované okná. Hrubé čierne mreže ako v kreslenej rozprávke. Dvojica dverí vedie na balkón, lenže oboje boli zaistené. Aj okná. Sám si to práve skontroloval. Hore sa dá dostať jedine týmto schodiskom. Mám pravdu?“

Prikývol.

„Takže Bunnyho vrah sa hore musel dostať týmto schodiskom.“

Ukázala do prítmnia, kde sa schody stáčali a mizli v tme.

„A vrátiť sa po ňom dolu. A ty si tu sedel, odkedy sme sa vrátili z obeda.“

Pokrčil plecami. „A čo? Hádam nechceš povedať, že s tým mám niečo spoločné!“

„Presne to chcem povedať. Buď si vraha videl, ako ide hore schodmi, alebo si tam šiel sám – a to znamená, že si

buď vrah, alebo komplic. A nemyslím si, že si tu dosť dlho na to, aby si si stihol nájsť kamarátov.“

Zavrel oči a sústredil sa na jej slová.

„To je nezmysel. Niekto sa popri mne mohol prešmyknúť. Vôbec som nedával pozor.“

„Niekto sa popri tebe prešmykol v tichej bielej miestnosti? Kto, Henry? Myš? Baletka?“

„Vážne si myslíš, že som ho zabil ja?“ Celé to do seba zapadalo a on na protest vstal. „Lenže niečo si zabudla spomenúť, Megan. Ja som tu síce od obeda sedel, ale ty si tu, dopekla, sedela so mnou!“

Naklonila hlavu nabok. „To je pravda. Lenže najmenej trikrát som vyšla von na vzduch. Preto si toľko fajčil? Aby si ma vyhnal von? Nevieam, ako dlho trvá zabodnúť niekomu do chrbta nôž, ale dlho asi nie. Dlhšie zrejme trvá umyť si potom ruky.“

Henry sa zase posadil. „Božemôj...“ Nevedel si nájsť polohu. „To hádam nemyslíš vážne. Práve sme hore našli ležať svojho mŕtveho priateľa a ty vážne tvrdíš, že som ho zabil ja? Na základe čoho? Že som sedel pri schodisku? Nepoznáme sa už takmer desať rokov?“

„Ľudia sa menia.“

„To je pravda. Dnes si už myslím, že Shakespeare je preceňovaný, a prestal som chodiť do kostola. Ale dúfam, že niekto by ma bol upozornil, keby som si začal pri odchode z domu zabúdať zmysel pre morálku.“

„Neber to tak osobne. Len si to dávam dohromady. Ty si tu bol po celý čas, no nie?“

„Nemám to brať osobne?“ Neveriacky pokrútil hlavou. „V živote si nečítala detektívku, Megan? Je milión

spôsobov, ako sa to mohlo stať. Možno na poschodie vedie tajná chodba.“

„Henry, toto je realita. V skutočnom živote je zvyčajne vinníkom práve tá jediná osoba, ktorá má motív a príležitosť.“

„Motív? A aký by som mal mať podľa teba motív?“

„Prečo nás sem Bunny pozval?“

„Neviem.“

„Ja si myslím, že to vieš. Po piatich rokoch mlčania nám napísal, aby sme ho prišli navštíviť do jeho španielskeho sídla. A my sme obaja pribehli. Prečo? Lebo sa nás chystal vydierať. To si azda vedel, nie?“

„Vydierať nás? Za to, čo sa stalo v Oxforde?“ Henry nad tým nápadom mávol rukou. „Šoféroval predsa Bunny.“

„A my sme v tom boli celkom nevinne, čo?“

„To je hlúposť. Ja som prišiel, lebo mi povedal, že tu budeš a že sa chceš so mnou stretnúť. Nikto ma nevydieral.“

„Máš ten list so sebou?“

„Nie.“

„Takže ti budem musieť veriť, čo?“

Nepriitomne hľadel na podlahu. „Stále ťa milujem, Megan, preto som prišiel. Bunny presne vedel, čo mi má povedať, aby ma sem dostal. Nemôžem uveriť, že by si ma podozrievala z niečoho takého.“

Ani to ňou nehlo. „Kiežby som žila v tvojom svete, Henry. Iste si predstavuješ, že si každú chvíľu začnem vyspevovať.“

„Len ti hovorím, ako sa cítim.“

„Ako som povedala, len si to dávam dohromady.“

„Až na jednu vec.“

„Akú?“ Vrhla naňho podozrievavý pohľad. Nôž sa jej v ruke zachvel. „Až na akú vec, Henry?“

Opäť sa postavil, jednou rukou sa chytil za hlavu a druhou sa oprel o pevnú bielu stenu. Potom sa začal prechádzať tam a späť. „Neboj sa, ani sa nepriblížim.“

Bola napätá. Špičkou noža sledovala jeho pohyby.

„Čo ak som sa vzdialil aj ja, keď si si vyšla von na čerstvý vzduch? Mohol som to urobiť. Nevedela by si o tom. A vtedy mohol udrieť vrah.“

„A vzdialil si sa?“

„Áno,“ potvrdil a zase si sadol. „Šiel som si do izby po knihu. Vrah sa musel tadiaľto prešmyknúť, kým som si odbehol.“

„Klameš.“

„Neklamem.“

„Ale áno, klameš. Keby to bola pravda, bol by si to spomenul.“

„Len som na to zabudol.“

„Henry, prestaň.“ Spravila k nemu krok. „Nemám záujem počúvať klamstvá.“

Natrčil k nej ruku, už sa mu nechvela. „Tak sa pozri sama. Hovorím ti pravdu.“

Kopla do nohy kresla a on schmatol opierky, aby udržal rovnováhu. „Tento rozhovor ma už nebaví. Chcem vedieť, čo máš v pláne.“

„Keďže tu nie je telefón, chcel som bežať do dediny, aby som priviedol políciu a lekára. Ale ak sa im chystáš povedať, že vinníkom som ja, tak to asi budem mať trochu ťažšie, čo?“

„Polícia počká. Teraz sa chcem uistiť, že keď odložím nôž, neskončím v posteli vedľa Bunnyho. Prečo si ho zabil?“

„Nezabil som ho.“

„Tak kto to spravil?“

„Musel sa sem vlámať niekto cudzí a zabiť ho.“

„Prečo by to robil?“

„Čo ja viem!“

Posadila sa. „Tak ja ti pomôžem, Henry. Nedokážem pochopiť, ako si si to sám pred sebou ospravedlnil. Oba ja vieme, že Bunny vedel byť krutý. A bezohľadný. Možno ti to časom dokonca odpustím. Lenže ak chceš, aby som kvôli tebe klamala, tak prestaň skúšať moju trpezlivosť. Prečo teraz? A prečo takto?“

„Megan, toto je šialené.“ Henry zavrel oči. Horúčava bola so zavretými dverami a oknami neznesiteľná. Zdalo sa mu, že sú ako dve vzorky v oleji, ktoré niekto skúma pod mikroskopom.

„Stále trváš na tom, že si nevinný? Kriste, točíme sa v kruhu, Henry. Súdila ťa porota dvanástich črepníkových rastlín na chodbe – a odsúdila ťa. Po celý čas si tu bol. Čo k tomu ešte dodať?“

Zaboril si hlavu do dlaní. „Daj mi chvíľu, nech porozmýšľam.“ Pery sa mu ticho pohli, keď znovu premýšľal nad jej obvineniami. „Rozbolela ma z teba hlava, došľaka.“ Mimovoľne sa načiahol po gitaru na zemi vedľa seba a začal brnkať na päť zvyšných strún. „Nemohol sa skrývať hore, už keď sme sa vrátili z obeda?“ Z čela mu kvapkal pot. „Nemal sa ako dostať von. Jedine, že by k tomu došlo hneď po našom príchode. Vlastne...“

Vlastne asi viem, čo sa stalo.“ Už zase stál. „Myslím, že viem, čo sa stalo, Megan.“

Naklonila k nemu hlavu a kývla bradou. Bol to presný opak prikývnutia, ale znamenal, že má pokračovať.

„Megan, ty malý had,“ povedal. „Ty prefikaná malá zmija. To ty si ho zabila.“

Na Megan to však očividne žiadny dojem nespravilo. „Nebud' smiešny.“

„Vidím, že si si to premyslela. Máme tu dvoch podozrivých. Obaja sme mali príležitosť a aj motív je dostatočný pre oboch, takže stačí, že všetko poprieš, a odnesiem si to ja. Záleží na tom, kto z nás dvoch je lepší herec – a odpoveď obaja poznáme.“

„Ako som už spomínala, Henry, ty si tu celé popoludnie sedel a strážil svoju obeť. Tak ako by som ho mohla zabiť ja?“

„Vôbec sa nemusíš snažiť hodiť to na mňa ani falšovať dôkazy. Stačí len zapierať, kým ti v hrdle nevyschne. Tak si to naplánovala, však? Keď príde polícia, nájdu dvoch cudzincov a mŕtvolu. Ja budem v rozrušení nesúvisle blábotiť a tvrdiť, že k tomu schodisku by sa musel niekto prikradnúť po strope ako pavúk, aby si ho nik nevšimol. Ty sa budeš dokonale ovládať a všetko poprieš. Anglická ruža proti surovému chlapovi. Obaja vieme, komu uveria, ako by som ich mohol presvedčiť, že je to naopak? V tejto prekliatej krajine si sám nedokážem ani objednať kávu.“

„Takže to je tvoja teória? A ako som sa popri tebe asi tak prešuchla, Henry? Liezla som po strope, ako vravíš? Alebo si si za posledných dvadsať sekúnd vymyslel niečo presvedčivejšie?“

„Načo? Je to nesprávna otázka.“

Vstal a podišiel k oknu, už sa jej nebál.

„Pravdou je, že horné poschodie domu je dobre zais-
tené. Jediný prístup je po schodisku. A pravdou je aj to,
že som tu celé popoludnie sedel – odkedy sme sa vrátili
z obeda a Bunny odišiel do svojej izby. Nebol som ani
len na záchode. Lenže keď sme sa z tej cesty rozhorúče-
ní a špinaví vrátili, šiel som sa umyť. A nechal som ťa tu
sedieť celkom samu. Keď som sa vrátil, sedela si v rov-
nakej polohe. Trvalo mi deväť-desať minút umyť si tvár,
krk a ruky. Tak krátko, že som na to takmer zabudol. Ale
koľko času človek potrebuje na to, aby niekomu zabodol
nôž do chrbta?“

„Odvtedy prešli už celé hodiny.“

„Tri hodiny. Ako dlho je podľa teba mŕtvy? Krv je po
celej chodbe.“

„Vošli sme dnu a on hneď vyšiel po schodoch. Nesti-
hol by ani zaspať.“

„Nie, ale bol taký opitý, že to bolo jedno. Hneď ako
pristál tvárou na matraci, nemohol sa brániť.“

„Takže tak je to? Obviňuješ ma, že som ho zabila ja?“

Henry sa usmial, hrdý na svoju logiku. „Presne tak.“

„Ty úbohý chvastavý hlupák. Je mŕtvy a ty sa tu chceš
hrať? Viem, že si to spravil ty. Prečo to robíš?“

„Mohol by som ti položiť rovnakú otázku.“

Megan zmlkla a zamyslela sa. Uvoľnila ruku, v kto-
rej zvierala nôž. Henry sa teraz pozeral z okna, červené
kopce na obzore za špinavým sklom priam žiarili. Ne-
bál sa a ju to provokovalo, lebo jej tým chcel ukázať, že
má prevahu.

„Chápem, o čo ti ide,“ vyhlásila. „Už to celé chápem. Ide o moju povest', čo? Som herečka. Takýto škandál by ma zničil. Aj najmenší tieň pochybnosti mi pošramotí povest'. Predpokladáš, že s tebou budem spolupracovať, lebo môžem stratiť viac než ty.“

Prudko sa obrátil, opálený od žiarivého slnka tam vonku. „Myslíš si, že tu ide o tvoju profesionálnu reputáciu? Nie všetko sa točí len okolo tvojej kariéry, Megan.“

Zahryzla si do spodnej pery. „Nečakala som, že to priznáš. Najskôr mi musíš predviesť, aký vieš byť tvrdohlavý. A potom čo? Presvedčíš ma, že nemôžem vyhrať, že ak nebudem spolupracovať, tak mi to zničí kariéru, a potom mi prednesieš svoj návrh. Vymyslíš si príbeh a požiadaš ma, aby som ho dosvedčila. Ak ti ide len o to, už to môžeš vyklopiť.“

Vzdychol si a pokrútil hlavou. „Neviem, prečo hovoríš také veci. Okolnosti zločinu som ti predsa vysvetlil. Ani najlepší detektív však s priamym popretím nič nez môže. Môžem si aj vlasy vytrhať. Hoci plešina by mi asi nesvedčala.“

Hľadela naňho. Minútu obaja mlčali. Nakoniec odložila nôž na stôl vedľa seba a otočila ho tak, aby nemieril na Henryho.

„Dobre,“ ozvala sa. „Vezmi si gitaru a hraj. Situácia je taká, že ja obviňujem teba a ty obviňuješ mňa. Ak si však myslíš, že som ten typ ženy, ktorý sa nechá presvedčiť, že nebo je zelené, len preto, že to tvrdí muž, podceňuješ ma.“

„A ak si ty myslíš, že stačí, keď si dupneš a zamávaš mi halnicami, aby som zaspieval ako vtáčik, preceňuješ svoju moc.“

„Ach...“ Megan zažmurkala. „Myslela som si, že ma stále miluješ.“

Henry si sadol do kresla oproti nej. „Áno, a preto ma to celé privádza do šialenstva. Všetko ti odpustím, len priznaj, že si ho zabila.“

„Tak sa porozprávajme o niečom, o čom sme ešte nikdy nehovorili.“ Zase si vzala nôž a jemu sa v očiach na okamih zjavil skutočný strach. „Vieš byť násilný, Henry. Videla som ťa opitého, videla som, ako vyzývaš neznámych ľudí do bitky, lebo sa ti nepáčilo, ako na mňa pozerali. Videla som ťa kričať a viesť a aj rozbiť poháre. To chceš tiež poprieť?“

Hľadel do zeme. „Nie, ale to bolo už dávno.“

„Videl si niekedy, že by som sa tak správala ja?“

„To možno nie, ale vieš byť krutá.“

„Ostrý jazyk ešte nikoho nezabil.“

Pokrčil plecami. „Tak som výbušný. Preto si si ma nechcela vziať?“

„Nie tak celkom. Ale sčasti aj preto.“

„Veľa som v tom období pil.“

„Veľa si pil aj dnes pri obede.“

„Nepil som veľa. Nie ako vtedy.“

„Zjavne ti to stačilo.“

Henry vzdychol. „Keby som chcel Bunnyho zabiť, vbral by som si lepší spôsob.“

„Henry, viem, že si to spravil. Obaja to vieme. O čom ma tu chceš presvedčiť? Že mi šibe?“

„To by som mohol povedať aj ja, no nie?“

„Nie, nemohol.“ Vzala si malý nožík a zabodla ho do opierky kresla. Lahko prešiel čalúnením a zapichol sa do

dreva. „Bunny je tam hore, kvapká z neho ako z kohútika – a my tu sedíme a hádame sa. Čo si bude myslieť polícia, keď zistí, ako sme strávili popoludnie?“

„Je to ako zlý sen.“

Megan prevrátila oči. „Ďalšia lacná metafora.“

„Dobre, ak chceš stráviť popoludnie takto, chcem mať v ruke aspoň pohárik. Dáš si so mnou?“

„Si chorý,“ povedala mu.

Nalial si whisky.

Ani o polhodinu sa nič nezmenilo. Niekoľkokrát si prešli situáciu, no k záveru nedospeli. Henry už dopil a teraz si prázdny pohárik držal pred očami: pozeral cezeň na zmenšenú prázdnu miestnosť a pohyboval hlavou zo strany na stranu. Megan ho sledovala a nechápala, ako niečo tak ľahko dokáže zaujať jeho pozornosť.

Henry na ňu pozrel. „Ešte jeden a už končím. Dáš si so mnou?“

Okná aj dvere boli stále zavreté a oni sa v izbe varili. Akoby sa dohodli, že sa tak potrestajú.

Prikývla. „Dám si s tebou za pohárik.“

Vzdychol si a podišiel ku skrinke. Z vysokej karafy nalial whisky do dvoch veľkých pohárov. Samozrejme, bola teplá. Vzal jeden pohár, rytmicky ním potočil a podal jej ho. Pri pohľade na to množstvo sa jej rozšírili oči: nalial jej do dvoch tretín. „Posledný,“ zdôraznil.

„Musíme sa dohodnúť, čo ďalej,“ povedala Megan. „Predpokladám, že ani jeden z nás sa priznať nechystá. Musíme do toho vôbec zaťahovať políciu? Nikto nevie, že sme tu. Čo keby sme v noci proste odišli?“

Henry mlčky popíjal svoju whisky. Takto sedeli niekoľko minút, Megan si pohár zakrývala rukou. Keď ho konečne zdvihla k ústam, prv než sa ho dotkla perami, zaváhala. „Ako viem, že nie je otrávený?“

„Môžeme si tie poháre vymeniť,“ navrhol.

Pokrčila plecami. Zdalo sa, že ďalší rozhovor už nestojí za námahu. Odpila si malý dúšok. „Chutí normálne,“ poznamenala. Mlčky na ňu hľadel takým spôsobom, že jej to nebolo príjemné. „Čo keby sme sa zbavili všetkých pochybností?“

Vzdychol, podal jej vlastný pohár a ona ho vymenila za svoj. Cítil sa vyčerpaný, oprel sa a zdvihol pohár na prípitok. „Na Bunnyho.“

„Tak teda na Bunnyho.“

Ohnivá oranžová whisky pripomínala prichádzajúci západ slnka. Henry zodvihol gitaru a začal na nej ťažkopádne vybrnkávať rovnakú melódiu ako predtým. „A sme tam, kde sme začali,“ povzdychol si.

„Ako vravím, musíme sa dohodnúť, čo urobíme.“

„Chceš, aby som povedal, že spolu môžeme len tak ujsť a predstierať, že sme tu nikdy neboli? Ako naposledy. Takže to bol po celý čas tvoj plán?“

„Prečo mi to robíš?“ Megan položila pohár a pokrútila hlavou. „Je to preto, že som zrušila naše zasnúbenie? Veď je to už tak dávno!“

Henry začal prerušovať konverzáciu usfkaním si z pohára. Tentoraz si však dal načas a zapálil si cigaretu. „Tak ešte raz, Megan: stále ťa milujem.“

„To je pekné.“ Pozrela naňho s očakávaním. „Už ti to stúplo do hlavy, Henry?“

Najskôr nechápal, potom pozrel na pohár. Už ho takmer dopil, naspodku mu ešte ostalo trochu alkoholu. Načiahol sa za pohárom, no ľavá ruka mu medzitým strp-la. Beztvarou, nešikovnou rukou ho zhodil na zem, kde sa rozbil, a na bielych dlaždiciach vznikol hnedý kruh. Pozrel na ňu. „Čo si to urobila?“

Z úst mu vykĺzla cigareta a spadla do otvoru v gitare, pomedzi struny sa vinula špirála dymu. Na tvári sa mu nezračili žiadne pocity, len náznak obáv.

„Megan...“

Prepadol sa dopredu, polovica tela mu už stuhla. Gitara spadla nabok. Pristál tvárou na podlahe a začal sa nerytmicky triasť. Z brady mu na dlaždicu stekali sliny.

„Tak už to s klamstvami býva, Henry.“ Vstala a vztýčila sa nad ním. „Keď raz začneš, nemôžeš s tým prestať. Musíš kráčať, kam ťa lži zavedú.“

2. Prvý rozhovor

Julia Hartová už takmer hodinu čítala nahlas a v hrdle mala hrču ako kameň. *„Tak už to s klamstvami býva, Henry. Vstala a vztyčila sa nad ním. „Keď raz začneš, nemôžeš s tým prestať. Musíš kráčať, kam ťa ľži zavedú.““*

Grant McAllister sedel pri nej a sústredene počúval. Bol autorom poviedky, ktorú práve dočítala, napísal ju pred vyše dvadsiatimi piatimi rokmi. „Nuž,“ povedal, keď si uvedomil, že skončila, „čo si o tom myslíte?“

Položila rukopis a obrátila ho tak, aby jej nevidel do poznámok. „Páči sa mi. Až do posledného odseku som držala palce Megan.“

Všimol si na jej hlase, že má sucho v krku, a vstal.

„Dáte si ešte pohár vody?“ Vďačne prikývla. „Prepáčte,“ povedal, „už dávno som nemal hostí.“

Jeho domček stál na vrchole malého piesčitého svahu nad plážou. Už asi hodinu sedeli na verande na drevených stoličkách a ona mu čítala jeho vlastnú poviedku. Teraz ju tam však nechal a zmizol vnútri.

Od mora vial chladný vánok, no nesmiernu slnečnú páľavu nezahnal. Od hotela k domčeku musela prejsť pätnásť minút pešo v kovovej stredomorskej horúčave, už cítila, že si trochu spálila čelo.

„Som späť.“ Grant sa vrátil s drsným hlineným džbánom a položil ho medzi nich na stôl. Naliala si a napila sa.

„Ďakujem, presne to som potrebovala.“

Znova si sadol. „Tuším ste vpravdi, že ste čakali, že Megan je nevinná.“

Prehltla plné ústa vody a pokrútila hlavou. „Nie tak celkom. Len som s ňou súcitila. Poznám dosť mužov ako Henry: slabochovy, ktorí sa ľutujú.“

Grant prikývol a potľapkal opierku stoličky. „Aj Megan má svoje chyby, nemyslíte?“

„To áno.“ Julia sa usmiala. „Veď ho predsa zabila, nie je tak?“

„Mne pripadá,“ opatrne volil slová, „nedôveryhodná. Od začiatku mi bola podozrivá.“

Julia pokrčila plecami. „Nevieme, čo sa im stalo v tom Oxforde.“ Vybrala si zošit a položila si ho na koleno, pero držala v druhej ruke. „Kedy ste tú poviedku čítali naposledy?“

„Než som sa sem nasťahoval. Ako som spomínal, výťažok tej knihy už nemám.“ Grant pomaly pokrútil hlavou. „Tak pred dvadsiatimi rokmi. Aký som už starý...“

Nalial si pohár vody. Od rána to bolo prvýkrát, čo niečo vypil. Na pláži pod nimi ležal vyblednutý drevený čln otočený hore dnom, vyzeral ako opustený kokón obrovského hmyzu. Možno z neho vyliezol on, pomyslela si a sama pre seba sa usmiala. Zvláštne stvorenie, imúnne voči horúčave, hladu i smädu.

„Čo bude ďalej?“ opýtal sa. „S redakciou knihy nemám skúsenosti. Prejdeme ju riadok po riadku?“

„To by trvalo dlho.“ Listovala v rukopise. „Veľa by som toho nemenila. Niekde by sa možno dalo vyjadriť stručnejšie.“

„Samozrejme.“ Posunul si klobúk dozadu a utrel si čelo vreckovkou.

„V opise domu pár vecí nesedí, išlo o zámer?“

Na chvíľu sa zamyslel a prevesil vreckovku cez opierku stoličky, aby ju vánok vysušil. „Čo napríklad?“

„Nič vážne,“ povedala Julia. „Napríklad to rozmiestnenie izieb.“ Pozrela naňho. Krúživým pohybom ruky jej naznačil, aby pokračovala. „Izba, v ktorej sa našlo telo, je opísaná ako miestnosť na tienistej strane domu, ale nôž napriek tomu vrhá tieň.“ Grant na ňu neprítomne pozrel a naklonil hlavu. „Svieti teda do izby cez okno slnko alebo je tam tieň?“

Zdvihol bradu na znak, že pochopil, a nadýchol sa. „To je zaujímavé. Je možné, že som sa pomýlil.“

„Vyznieva to tak, že chodby na hornom poschodí idú opačným smerom ako tie na dolnom. Henry sedí v kresle, schodisko má po ľavej strane a rovno oproti nemu sa nachádza chodba, schody sa však tiež otáčajú doľava a pokračujú chodbou. Prílieha horné poschodie na dolné?“

Oči mu behali zo strany na stranu, predstavoval si vilu.

Julia pokračovala: „Potom to slnko. Zdá sa, že už zapadá, hoci sa príbeh odohráva v lete, len pár hodín po obede.“

Potichu sa sám pre seba zasmial. „Ste mimoriadne pozorná čitateľka.“

„Obávam sa, že som strašná perfekcionistka.“

„Vy ste tie chyby považovali za môj zámer?“

„Ospravedlňujem sa, ak nešlo o zámer.“ Zatvárila sa trošku zahanbene a pomrvila sa na stoličke. „Ide o to,

že mnohé z tých detailov mi pripadajú zbytočné. Ako by ste ich tam vložili zámerne, vyslovene preto, aby to nesedelo.“

Znova si utrel čelo. „Urobili ste na mňa veľký dojem, Julia.“ Dlaňou sa dotkol opaku jej ruky. „A máte pravdu. Zvykol som do svojich poviedok vkladať veci, ktoré nesedia, lebo ma zaujímalo, či si to čitateľ všimne. Je to taká hra. Urobilo na mňa dojem, že ste si môj drzý malý zvyk všimli.“

„Ďakujem,“ odvetila trochu neisto. Chvíľu mlčala a pozerala si svoje poznámky. „Napadlo mi, že možno je poviedka o tom, ako je Henry v pekle, keďže sa v nej opakovane spomína horúčava a červená krajina. Nie je to tak?“

„Zaujímavá teória.“ Grant zaváhal. „Ako ste na to prišli?“

Julia prešla prstom po svojom zozname v hornom rohu stránky. „Swedenborg peklo opisuje ako miesto, kde neplatia bežné časopriestorové zákony. To by vysvetľovalo nemožný priestor a čudnú chronológiu. Keď sa Meganina tvár objaví v okne, *démonicky žiari*. A hneď v prvom prehovore hovorí: *Je to pekle*. Potom Henry pri prehľadávaní domu cituje Milтона.“

Grant v geste kapitulácie rozhodil rukami.

„Opäť výborné pozorovanie. Asi máte pravdu. Zrejme som mal tú predstavu kdesi v hlave, keď som to písal. Bolo to však už tak dávno, že naisto to neviem.“

„Nuž,“ zmenila trocha tému, „ak všetky tie nezrovnalosti budeme brať ako zámer, v poviedke by som toho veľa nemenila.“

Zložil si biely klobúk a začal sa s ním hrať.

„Tak mi dovoľte, aby som vysvetlil, ako to súvisí s mojou matematickou prácou. To je predsa hlavný dôvod vašej návštevy, no nie?“

„Veľmi by mi to pomohlo,“ odvetila Julia.

Grant sa oprel a končekom prsta sa dotkol brady, premýšľal, odkiaľ by bolo najlepšie začať. „Všetky tieto poviedky,“ prehovoril napokon, „vychádzajú z jedného odborného článku, ktorý som napísal v roku 1937. Venoval som sa v ňom matematickej štruktúre príbehov o vraždách. Nazval som ho *Permutácie detektívnych príbehov*. Vyšiel v malom časopise *Nová matematika*. Reakcie boli pozitívne, hoci šlo o skromnú prácu. Príbehy o vraždách sa však v tom čase tešili veľkej obľube.“

„Áno,“ súhlasila Julia. „Dnes sa tomu hovorí *zlatá éra detektívok*. A vy ste vtedy boli profesorom matematiky na univerzite v Edinburghu?“

„Správne.“ Usmial sa na ňu. „Cieľom toho odborného článku bolo matematicky definovať príbeh o vražde. Myslím, že sa mi to celkom podarilo.“

„Ale ako?“ opýtala sa. „Ako matematicky zadefinujete literárny koncept?“

„To je dobrá otázka. Skúsím to povedať trochu inak. V článku som zadefinoval matematický objekt a nazval som ho *záhada vraždy* v nádeji, že jeho štruktúrne vlastnosti správne odrazia štruktúru príbehov o vražde. Vďaka tejto definícii sa mi podarilo určiť matematické limity príbehov o vražde a aplikovať ich späť na literatúru. Dalo by sa napríklad povedať, že záhada vraždy musí spĺňať určitý počet kritérií, aby sme príbeh podľa definície mohli považovať za platný. A to

potom môžeme aplikovať na samotné príbehy. Dáva to zmysel?“

„Ási áno,“ povedala. „Takže je to ako tie pravidlá písania detektívnych príbehov, ktoré už boli viackrát spísané?“

„Áno, do istej miery sa to prekrýva. Lenže vďaka našej definícii dokážeme vytvoriť každú štruktúru, ktorá by sa dala považovať za platnú záhadu vraždy. Podarilo sa mi spísať všetky možné štrukturálne variácie, čo sa so súborom pravidiel alebo príkazaní spraviť nedá.“

„A to sú tie takzvané permutácie detektívnych príbehov?“

„Presne tak, a preto som tak nazval ten článok.“

Okrem toho, že *Permutácie detektívnych príbehov* vyšli ako odborný článok, tvorili aj prílohu knihy o siedmich záhadných vraždách, ktorú Grant napísal. Nazval ju *Biele vraždy* a súkromne ju vydal začiatkom štyridsiatych rokov v náklade ani nie sto výtlačkov.

Julia ho oslovila v mene malého vydavateľstva s názvom Krvná skupina. Napísala mu a vysvetlila, že v Krvnej skupine pracuje ako redaktorka a jej šéf Victor Leonidas v škatuli s knihami z druhej ruky nedávno objavil starý výtlačok *Bielych vrážd*. Zaumienil si, že chce knihu vydať pre širšie publikum. Chvíľu si dopisovali a potom sa Julia vybrala za tajomným autorom: starnúcim mužom, ktorý žije sám na malom stredomorskom ostrove. Chcela doriešiť detaily a pripraviť knihu na vydanie. S Grantom sa dohodli na jednej veci: Julia namiesto odborného článku v prílohe napíše k siedmim poviedkam úvod. Bude slúžiť rovnakému účelu a obsahovať rov-

naké myšlienky, ale napíše to celé trochu prístupnejším spôsobom.

„Tých permutácií musí byť veľmi veľa, nie?“

„Prísne vzaté, je ich nekonečne veľa, ale dajú sa rozdeliť na menší počet archetypov. Štruktúrne variácie sa vlastne dajú zrátať na prstoch dvoch rúk. Napísaním poviedok som ilustroval hlavné variácie vrátane tej, ktorú sme si práve prečítali.“

„Viete mi to vysvetliť?“

„Ási áno,“ povedal Grant. „Matematická definícia je jednoduchá. Obávam sa, že až tak, že vás to sklame. Definuje štyri zložky, z ktorých sa príbeh o vražde skladá, a na každú z nich sa vzťahuje niekoľko podmienok.“

„Štyri zložky.“ Julia si to zapísala.

„Sú nevyhnutné a zároveň samy stačia, takže všetko, čo ich obsahuje, možno pokladať za záhadu vraždy – a každá záhada vraždy ich musí obsahovať. Mali by sme si ich prejsť zaradom.“

„To znie rozumne.“

„Takže,“ predklonil sa k nej Grant, „prvou zložkou je množina podozrivých. Ide o postavy, ktoré vraždu mohli, ale nemuseli spáchať. Málokedy ich býva viac ako dvadsať, ale hornú hranicu si nestanovíme. Ak môže mať príbeh o vražde päťsto podozrivých, môže ich mať aj päťstojeden. Opačným smerom to však nefunguje. Prinajmenšom sa nedá ísť do záporných čísel. Teraz vám položím jednu otázku: keby ste mali zo záhadnej vraždy vydestilovať základné prvky, najmenej koľko podozrivých treba podľa vášho názoru na to, aby to fungovalo?“